

DECIZIE

22 martie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței
Judecători

Ala Cobăneanu
Tamara Chișca-Doneva, Iuliana Oprea

examinând recursul declarat de Gulla Iurie, în cauza privind intentarea procesului de insolvență față de Întreprinderea cu Capital Străin „Business-Investiții Pentru Toți” Societate cu Răspundere Limitată

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 24 noiembrie 2016, prin care s-a admis retragerea cererii introductive depusă de Gulla Iurie și s-a încetat procesul pe marginea acestei cereri introductive,

CONSTATĂ:

La data de 23.11.2015, creditorul Gulia Iurie a depus cerere introductivă, solicitând intentarea procesului de insolvență față de debitorul ÎCS „Business-Investiții Pentru Toți” SA.

În motivarea cererii, creditorul indică că prin hotărârea Judecătoria Râșcani, mun. Chișinău din 06 februarie 2015 s-a încasat de la ÎCS ”Business-Investiții Pentru Toti” SA în beneficiul lui Gulia Iurie salariu în suma de 84 000 lei, penalitate pentru reținerea salariului pentru perioada mai 2011 - ianuarie 2013 în sumă de 87 476 lei și cheltuieli de judecată în suma de 5000 lei.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 27.11.2015, cererea introductivă a lui Gulia Iurie a fost admisă spre examinare, fiind aplicate măsuri de asigurare.

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 14.03.2016 s-a respins cererea introductivă a creditorului Gulia Iurie, privind intentarea procesului de insolvență față de ÎCS „Business-Investiții Pentru Toți” SA, ca fiind neîntemeiată. S-a refuzat intentarea procesului de insolvență față de debitorul ÎCS „Business-Investiții Pentru Toți” SA. S-au anulat măsurile de asigurare aplicate față de debitorul ÎCS „Business-Investiții Pentru Toți” SA prin încheierea de admitere spre examinare a cererii introductive.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 29 iunie 2016 hotărârea din 14 martie 2016 a fost casată cu remiterea cauzei la re judecare.

Pe parcursul examinării cererii introductive, în ședința judiciară din 09 noiembrie 2016, reprezentantul creditorului Gulia Iurie a depus o cerere de retragere a cererii introductive și de încetare a procesului (vol. II, f.d. 163-164).

În argumentarea acestei cereri menționează că, conform informației prezentate de Executorul judecătoresc Catan Tatiana în scrisoarea nr. 129-445r/16 din 24.10.2016, debitorul, la data de 26.01.2016, a depus cauțiune la contul executorului judecătoresc în mărime de 211771,20 lei, în contextul recursului depus împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 14.01.2016, prin care a făcut posibilă valorificarea sumelor aflate în cauțiune la Executorul judecătoresc Catan Tatiana. La 26.10.2016 Curtea de Apel Chișinău a emis încheierea prin care a anulat măsura de asigurare, aplicată prin

încheierea Curții de Apel Chișinău din 27.11.2015, în partea suspendării urmărilor individuale ale creditorilor și executările silite asupra bunurilor debitorului ÎCS „Business-Investiții Pentru Toți” SA, fapt ce i-a permis Creditorului să ridice sumele pretinse. Astfel, la data de 07.11.2016 Gulla Iurie a ridicat din contul executorului judecătoresc Catan Tatiana suma de 186476 lei, fapt confirmat prin Ordinul de eliberare a numerarului nr. 39 din 07.11.2016.

Din aceste considerente prin prisma art. 31 alin. (1) și (2) din Legea insolvenței își retrace cererea introductivă și solicită încetarea procesului.

Consideră că remunerația administratorului provizoriu și cheltuielile aferente procesului de insolvență urmează să fie încasate de la debitor. Totodată solicită încasarea de la debitor în folosul creditorului a cheltuielilor de judecată în mărime de 15 400 lei, formate din taxa de stat în sumă de 400 lei și cheltuielile pentru asistență juridică în sumă de 15 000 lei.

Reprezentantul debitorului ÎCS „Business-Investiții Pentru Toți” SRL, avocatul Berezovschi Adrian, solicită respingerea cererii introductive prin prisma art. 28 alin. (3) din Legea insolvenței. Consideră că toate cheltuielile legate de procesul de insolvență urmează a fi suportate de creditor, or debitorul la momentul depunerii cererii introductive nu era în stare de insolvență.

În raportul prezentat, administratorul provizoriu menționează că în perioada de observație a fost stinsă creanța creditorului, astfel nu sînt temeiuri de intentare a insolvenței. Solicită stabilirea remunerației administratorului provizoriu pentru perioada de observație în sumă de 60 799,99 lei și încasarea acesteia și a cheltuielilor aferente în sumă de 269,30 lei.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 24 noiembrie 2016, a fost admisă retragerea cererii introductive depusă de Gulla Iurie privind declararea insolvenței ÎCS „Business-Investiții Pentru Toți” SRL și s-a încetat procesul pe marginea acestei cereri introductive. S-au anulat măsurile de asigurare aplicate față de ÎCS „Business-Investiții Pentru Toți” SRL prin încheierea instanței din 27 noiembrie 2015. S-a stabilit cuantumul remunerației administratorului provizoriu al ÎCS „Business-Investiții Pentru Toți” SRL, Dorin Ciobanu, pentru perioada de observație, în sumă de 35 000 lei. S-a încasat din contul ÎCS „Business-Investiții Pentru Toți” SRL în folosul administratorului autorizat Dorin Ciobanu, remunerația în sumă de 20 000 lei și cheltuielile aferente procesului în sumă de 269,30 lei. S-a încasat de la Gulla Iurie în folosul administratorului autorizat Dorin Ciobanu remunerația în sumă de 15 000 lei. S-a încasat de la ÎCS „Business-Investiții Pentru Toți” SRL în folosul lui Gulla Iurie cheltuielile pentru asistență juridică în sumă de 10 000 lei.

În motivarea încheierii, instanța de insolvență a invocat prevederile art. 2, art. 5 alin. (5) lit. c), art. 25 alin. (6), art. 28 alin. (2) și (3), art. 31 alin. (1) și (2), art. 32 alin. (2) și (4) din Legea insolvenței nr. 149 din 29.06.2012, art. 90, art. 94 alin. (1), art. 96 alin. (1) și art. 97 alin. (2) CPC, care reglementează aspecte ce țin de principalele competențe ale instanței de insolvență, stabilirea cuantumului de remunerare a administratorului provizoriu, referința la cererea introductivă, retragerea cererii introductive, repartizarea cheltuielilor judiciare aferente perioadei de observare a debitorului, cheltuielile de judecare a pricinii, repartizarea cheltuielilor de judecată între părți, compensarea cheltuielilor de asistență juridică și repartizarea cheltuielilor de judecată în cazul renunțării la acțiune și încheierii tranzacției.

Considerând ilegală încheierea instanței de insolvență, la 30.12.2016, Gulla Iurie, a contestat-o cu recurs, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii Curții de Apel Chișinău din 24.11.2016 în partea repartizării și încasării cheltuielilor de judecată

cu emiterea unei noi decizii prin care să se încaseze din contul ÎCS „Business-Investiții Pentru Toți” SRL în folosul administratorului autorizat Dorin Ciobanu remunerația în sumă de 35 000 lei și cheltuielile aferente procesului în sumă de 269,30 lei precum și în folosul lui Gulla Iurie a cheltuielilor pentru asistență juridică în sumă de 15 000 lei.

În motivarea recursului, recurentul a invocat netemeinicia și ilegalitatea încheierii recurate, menționând că instanța de insolvență incorect a distribuit și încasat cheltuielile de judecată.

Potrivit art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Însă, deși CPC prevede un termen de 3 luni pentru examinarea recursului împotriva încheierii, urmează a fi aplicate prevederile art. 8 alin. (3) din Legea insolvenței, recursul examinându-se în termen de 60 de zile (2 luni) de la înregistrarea dosarului în instanța de recurs.

Studiind materialele dosarului în raport cu cererea de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ consideră că recursul declarat de Gulla Iurie, este depus în afara termenului de atac și urmează a fi respins ca tardiv, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să-l respingă și să mențină încheierea.

Potrivit art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Potrivit art. 8 alin. (1) al Legii insolvenței nr. 149 din 29.06.2012, hotărârile și încheierile instanței de insolvență pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

În același timp, intervalul de timp stabilit de lege în cadrul căruia părțile sunt în drept să declare recurs este de 15 zile din momentul pronunțării încheierii sau primirii încheierii integrale. Acest termen poate fi restabilit printr-o încheiere, cu examinarea recursului în fond, dacă persoanele îndreptățite solicită acest lucru și prezintă probe veridice, ce confirmă imposibilitatea de a fi putut depune recursul în termen.

După cum rezultă din materialele dosarului, Curtea de Apel Chișinău a emis încheierea recurată la 24.11.2016 (f.d. 191-198, vol. II).

Potrivit materialelor cauzei, instanța de recurs reține că reprezentantul recurentului, avocatul Iftodii Eduard a fost prezent în ședința instanței de insolvență din 09.11.2016 când de către acesta a fost înaintată cererea privind retragerea cererii introductive care a constituit în fapt obiectul emiterii încheierii recurate (f.d. 185, vol. II). Astfel, reprezentantul recurentului, avocatul Iftodii Eduard avea obligația de a se interesa, la intervale rezonabile, de stadiul procesului de care are cunoștință și la cererea căruia practic a fost inițiat.

Totodată, constată Colegiul că, reprezentantul recurentului, avocatul Iftodii Eduard a fost prezent în ședința instanței de insolvență din 21.12.2016 când s-a examinat din oficiu chestiunea cu privire la încasarea taxei de stat la depunerea cererii introductive, ca încheiere suplimentară la încheierea recurată din 24.11.2016 (f.d. 203, vol. II). Acest aspect denotă faptul că, reprezentantul recurentului avocatul Iftodii Eduard, cunoștea cu certitudine despre încheierea instanței de insolvență din 24.11.2016.

Cererea de recurs a fost depusă de Gulla Iurie, la 30.12.2016 (f.d. 234-239, vol. II).

Mai mult ca atât, recurentul nici nu a înaintat o solicitare de repunere în termenul de atac.

Prin urmare, Colegiul conchide că recurentul a depus cererea de recurs în afara termenului legal de atac cu recurs.

La caz, Colegiul notează că, o astfel de soluție este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul articolului 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, avînd în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea căii de atac ar împiedica rămînerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărîrii judecătorești emise în instanța de fond și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice. În hotărîrea CEDO pronunțată în cauza *Ponomaryov vs Ucraina* (3 aprilie 2008), Curtea Europeană a notat că, deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărîri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși, reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrînge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Curtea a admis că revine în primul rînd instanțelor interne să decidă asupra repunerii în termen de introducere a căii ordinare de atac, dar ele nu se bucură de o marjă de apreciere nelimitată. Instanțele sunt obligate să indice motivele pentru care au acceptat repunerea în termen. Un asemenea motiv ar putea fi, spre exemplu, necomunicarea hotărîrii luate în proces de către autoritățile competente ale statului. Chiar și atunci, totuși, indică Curtea, posibilitatea repunerii în termen nu ar fi nelimitată, dată fiind obligația părților de a se interesa, la intervale rezonabile, de stadiul procesului de care ele au cunoștință. În toate cazurile, instanțele interne ar trebui să verifice dacă motivele de repunere în termen ar putea justifica o ingerință în principiul autorității de lucru judecat.

Reglementări similare au fost statuate de către Înalta Curte și în cauzele *Ceachir vs Moldova*, *Popov vs Moldova* și *Melnic vs Moldova*, în care s-a menționat că prin neaducerea vre-unui motiv pentru prelungirea termenului de depunere de către parați a unui act procedural, instanțele judecătorești naționale au încălcat drepturile reclamantilor la un proces echitabil.

Din considerentele menționate, Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat de Gulla Iurie, este depus în afara termenului de atac și acesta urmează a fi respins ca tardiv.

Ținînd cont de cele expuse și în temeiul art. 427 lit. a) CPC al RM, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

DECIDE:

A respinge recursul declarat de Gulla Iurie.
Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței

Ala Cobăneanu

Judecători

Tamara Chișca-Doneva

Iuliana Oprea